

Το έγγραφο αυτό συνιστά βοήθημα τεκμηρίωσης και δεν δεσμεύει τα κοινοτικά όργανα

► **B**

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 951/2007 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 9ης Αυγούστου 2007

για τον καθορισμό των διατάξεων εφαρμογής των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τον καθορισμό γενικών διατάξεων σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης

(ΕΕ L 210 της 10.8.2007, σ. 10)

Τροποποιείται από:

Επίσημη Εφημερίδα

αριθ. σελίδα ημερομηνία

► **M1** Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 435/2011 της Επιτροπής της 5ης Μαΐου 2011 L 118 1 6.5.2011

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 951/2007 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 9ης Αυγούστου 2007

για τον καθορισμό των διατάξεων εφαρμογής των προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τον καθορισμό γενικών διατάξεων σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, για τον καθορισμό των γενικών διατάξεων σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 11 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών εταίρων, στις παραμεθόριες περιφέρειες του κοινού τμήματός τους των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με σκοπό τη δημιουργία μιας ζώνης ευημερίας και καλής γειτονίας (που καλείται στο εξής: «διασυνοριακή συνεργασία ENPI») αποτελεί μία από τις πτυχές του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006.
- (2) Το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006 προβλέπει ότι οι κανόνες εφαρμογής που καθορίζουν τις ειδικές διατάξεις εφαρμογής του τίτλου ΙΙΙ «Διασυνοριακή συνεργασία» εκδίδονται από την Επιτροπή και ότι οι κανόνες αυτοί αφορούν θέματα όπως το ποσοστό συγχρηματοδότησης, η προετοιμασία των κοινών επιχειρησιακών προγραμμάτων, ο διορισμός και τα καθήκοντα των κοινών αρχών, ο ρόλος και ο τρόπος λειτουργίας της επιτροπής παρακολούθησης και της επιτροπής επιλογής και της κοινής γραμματείας, το επιλέξιμο των δαπανών, η επιλογή των κοινών προγραμμάτων, η προπαρασκευαστική φάση, η τεχνική και χρηματοοικονομική διαχείριση της κοινοτικής βοήθειας, ο χρηματοοικονομικός και λογιστικός έλεγχος, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση, η προβολή και η δράση ενημέρωσης των εν δυνάμει δικαιούχων.
- (3) Το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, προβλέπει ότι οι κανόνες εφαρμογής καθορίζουν επίσης τους κανόνες σύναψης των συμβάσεων που εφαρμόζονται στη διασυνοριακή συνεργασία ENPI.
- (4) Το έγγραφο στρατηγικής που προβλέπει το άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, ορίζει το στρατηγικό πλαίσιο για τη στήριξη που χορηγεί η Επιτροπή στη διασυνοριακή συνεργασία ENPI και περιέχει ενδεικτικό σχετικό πρόγραμμα.
- (5) Η κοινοτική συνδρομή για τη διασυνοριακή συνεργασία ENPI, εφαρμόζεται μέσω κοινών επιχειρησιακών προγραμμάτων που καθορίζονται στο κείμενο στρατηγικής.
- (6) Χρειάζεται να καθοριστούν κανόνες εφαρμογής που να ορίζουν κοινές ειδικές διατάξεις σχετικά με τη διασυνοριακή συνεργασία, βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, που να παρέχουν

(¹) EE L 310 της 9.11.2006, σ. 1.

▼B

ωστόσο στις συμμετέχουσες χώρες μία κάποια δυνατότητα ευελιξίας όσον αφορά τις ειδικές για κάθε πρόγραμμα, σε συνάρτηση με τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του, λεπτομέρειες διοργάνωσης και εφαρμογής του. Βάσει της αρχής αυτής και τηρουμένου του παρόντος κανονισμού, οι συμμετέχουσες χώρες πρέπει να προτείνουν, κατόπιν κοινής συμφωνίας, τις λεπτομέρειες της διασυνοριακής τους συνεργασίας ENPI στο έγγραφο του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος, που έχει εγκρίνει η Επιτροπή βάσει του άρθρου 9 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006.

- (7) Η ένταξη όλων των συμμετεχουσών χωρών στις δομές λήψης αποφάσεων του προγράμματος με την εφαρμογή ανατιθέμενη σε μία κοινή διαχειριστική αρχή η οποία είναι εγκατεστημένη σε μία από τις συμμετέχουσες χώρες, απαιτεί τον καθορισμό κοινών κανόνων ώστε να υπάρξει καταμερισμός καθηκόντων μεταξύ των διαφόρων διαχειριστικών δομών του προγράμματος.
- (8) Δεδομένου ότι τα προγράμματα εφαρμόζονται στο πλαίσιο της κοινής διαχείρισης, τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου του προγράμματος πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις της κοινοτικής ρύθμισης. Η έγκριση του προγράμματος από μέρος της Επιτροπής πρέπει να έχει ισχύ της εκ των προτέρων πιστοποίησης των συστημάτων αυτών. Η Επιτροπή πρέπει να παρακολουθεί την εφαρμογή κάθε προγράμματος μέσω της ενδεχόμενης συμμετοχής της στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης και μέσω των εκθέσεων που της υποβάλλει η κοινή διαχειριστική αρχή.
- (9) Για να εξασφαλιστεί πλήρης και εξ ολοκλήρου συμμετοχή των ενδεχόμενων δικαιούχων των χωρών εταίρων στο πρόγραμμα, ώστε να εφαρμοστεί ο ίδιος τρόπος διαχείρισης για τους φορείς που είναι εγκατεστημένοι στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις χώρες εταίρους, και στο μέτρο που οι σχετικές πιστώσεις για τη διασυνοριακή συνεργασία ENPI αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης στο πλαίσιο της εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι συμβατικές διαδικασίες που εφαρμόζονται στις εξωτερικές δράσεις που χρηματοδοτεί η Επιτροπή πρέπει να χρησιμοποιούνται για όλα τα σχέδια που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της διασυνοριακής συνεργασίας που θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1638/2006.
- (10) Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του προγράμματος, χρειάζεται να προσδιοριστούν οι λεπτομέρειες σχετικά με την αξιολόγηση και την παρακολούθηση.
- (11) Τα μέτρα που προβλέπει ο παρών κανονισμός είναι σύμφωνα με τη γνωμοδότηση της επιτροπής η οποία έχει συσταθεί με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1638/2006,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός καθορίζει τους κανόνες εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, όσον αφορά τα προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τον παρόντα κανονισμό, νοείται ως:

- 1) «τεχνική συνδρομή»: οι δράσεις προπαρασκευής, διαχείρισης, παρακολούθησης, αξιολόγησης και ενημέρωσης, χρηματοοικονομικού και λογιστικού ελέγχου, καθώς και ενδεχόμενες δραστηριότητες ενίσχυσης των απαιτούμενων διοικητικών ικανοτήτων για την εφαρμογή των κοινών επιχειρησιακών προγραμμάτων·
- 2) «δικαιούχος»: ο οργανισμός που υπογράφει σύμβαση επιχορήγησης με κοινή διαχειριστική αρχή η οποία αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου τη νομική και χρηματοοικονομική ευθύνη της εφαρμογής του σχεδίου έναντι της εν λόγω αρχής. Δέχεται τη χρηματοοικονομική συνεισφορά της κοινής αρχής και εξασφαλίζει τη διαχείριση και την ενδεχόμενη κατανομή σύμφωνα με τις συμβάσεις που έχουν συναφθεί με τους εταίρους της, είναι ο μόνος αρμόδιος έναντι της κοινής διαχειριστικής αρχής και αναφέρεται απευθείας σε αυτή σχετικά με την επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική εξέλιξη των δραστηριοτήτων·
- 3) «συμβαλλόμενος»: ο οργανισμός ο οποίος συνάπτει σύμβαση παροχής υπηρεσιών, έργου ή προμηθειών με την κοινή διαχειριστική αρχή και ο οποίος αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου τη νομική και χρηματοοικονομική ευθύνη της εφαρμογής της σύμβασης αυτής έναντι της κοινής διαχειριστικής αρχής·
- 4) «έγγραφο στρατηγικής»: το έγγραφο που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006 το οποίο καθορίζει, μεταξύ άλλων, τον πίνακα των κοινών επιχειρησιακών προγραμμάτων, την ενδεικτική πολυετή χρηματοδότησή τους και τις επιλέξιμες εδαφικές μονάδες βάσει κάθε προγράμματος·
- 5) «συμμετέχουσες χώρες»: το σύνολο των κρατών μελών και των χωρών εταίρων που συμμετέχουν στο κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα·
- 6) «χώρες εταίροι»: οι χώρες και τα εδάφη που απαριθμούνται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006·
- 7) «σχέδια μεγάλης κλίμακας»: τα σχέδια που συνεπάγονται σειρά εργασιών, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών που προορίζονται να καλύψουν μη διαιρετή λειτουργία συγκεκριμένου χαρακτήρα με σαφώς προσδιορισμένους στόχους και κοινού ενδιαφέροντος ώστε να πραγματοποιηθούν διασυνοριακές επενδύσεις·
- 8) «ίδιοι πόροι των χωρών που συμμετέχουν στο κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα»: οι χρηματοοικονομικοί πόροι που προέρχονται από τον κεντρικό, περιφερειακό ή τοπικό προϋπολογισμό των συμμετεχουσών χωρών·
- 9) «επιχειρησιακή παρακολούθηση των σχεδίων»: η παρακολούθηση των δράσεων που χρηματοδοτεί το πρόγραμμα σύμφωνα με τη μέθοδο του κύκλου διαχείρισης των σχεδίων, δηλαδή τον προγραμματισμό και την αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένης και της τεχνικής παρακολούθησης της εφαρμογής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΒΑΣΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ΤΜΗΜΑ 1

Κοινά επιχειρησιακά προγράμματα

Άρθρο 3

Προπαρασκευή των κοινών επιχειρησιακών προγραμμάτων

Κάθε κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα καθορίζεται κατόπιν κοινής συμφωνίας όλων των χωρών εταίρων, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, με το έγγραφο στρατηγικής και τον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 4

Περιεχόμενο των κοινών επιχειρησιακών προγραμμάτων

Σε κάθε κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα περιγράφονται οι στόχοι, οι προτεραιότητες και τα μέτρα που αφορούν τις προς ανάληψη δράσεις και καθίσταται σαφής η συνοχή τους με άλλα υπό εφαρμογή ή προβλεπόμενα διμερή και πολυμερή προγράμματα στις συγκεκριμένες χώρες και περιφέρειες, ιδίως στο πλαίσιο των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ειδικότερα σε κάθε κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα:

- α) περιλαμβάνονται οι επιλέξιμες εδαφικές μονάδες, συμπεριλαμβανομένων και των ενδεχόμενων παραμεθόριων περιοχών, για τη χωροθέτηση των έργων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα, όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1638/2006 και στο έγγραφο στρατηγικής·
- β) καθορίζονται οι λεπτομέρειες συμμετοχής στα προγράμματα των παραμεθόριων περιοχών των τρίτων χωρών που δεν καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1638/2006, οι οποίες γίνονται δεκτές να συμμετάσχουν στη συνεργασία βάσει του εγγράφου στρατηγικής·
- γ) καθορίζονται οι προτεραιότητες και τα μέτρα που ανταποκρίνονται στους στόχους που προσδιορίζονται στο έγγραφο στρατηγικής·
- δ) ανακοινώνεται η σύνθεση της κοινής επιτροπής παρακολούθησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του παρόντος κανονισμού·
- ε) προσδιορίζεται ο επιλεγείς από τις συμμετέχουσες χώρες φορέας για να αναλάβει καθήκοντα κοινής διαχειριστικής αρχής·
- στ) περιγράφεται η δομή που θα εγκαθιδρύσει η κοινή διαχειριστική αρχή για τη διαχείριση του προγράμματος σύμφωνα με τα άρθρα 14, 15, 16 και 17 του παρόντος κανονισμού. Η περιγραφή αυτή πρέπει να είναι επαρκώς λεπτομερής για να παρέχει στην Επιτροπή επαρκή ασφάλεια όσον αφορά τη διενέργεια αποτελεσματικού και ικανού εσωτερικού ελέγχου ο οποίος να στηρίζεται στις καλύτερες διεθνείς πρακτικές·
- ζ) περιλαμβάνεται πίνακας χρηματοδότησης που περιγράφει την κατά πρόβλεψη ετήσια κατανομή των αναλήψεων υποχρεώσεων και πληρωμών βάσει του προγράμματος, όπου καθορίζεται σε συνάρτηση με τις προτεραιότητες και όπου προσδιορίζονται ιδίως τα ποσά που έχουν εγκριθεί για τεχνική συνδρομή·

▼ **B**

- η) προσδιορίζονται οι μέθοδοι εφαρμογής του προγράμματος, σύμφωνα με τις συμβατικές διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 23 του παρόντα κανονισμού·
- θ) προσδιορίζεται ενδεικτικό, κατά πρόβλεψη, χρονοδιάγραμμα εργασιών για την έναρξη των διαδικασιών και την επιλογή των προς χρηματοδότηση σχεδίων·
- ι) περιγράφονται οι ενδεχόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις όσον αφορά τις μελέτες επίδρασης στο περιβάλλον και αναφέρεται ενδεικτικό κατά πρόβλεψη χρονοδιάγραμμα της διεξαγωγής των μελετών αυτών·
- ια) καθορίζεται η γλώσσα ή οι γλώσσες που χρησιμοποιούνται στο πρόγραμμα·
- ιβ) περιλαμβάνεται σχέδιο ενημέρωσης και προβολής σύμφωνα με το άρθρο 42.

Ο πίνακας που προβλέπεται στο στοιχείο ζ) δεύτερο εδάφιο, αναφέρει τη συνεισφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και κατανέμει τα ενδεικτικά και κατά πρόβλεψη ποσά που πρέπει να δεσμεύει η Επιτροπή, κάθε χρόνο μέχρι το 2013 (τα ποσά για τη χρονική περίοδο 2011-2013 πρέπει να επιβεβαιωθούν στο ενδεικτικό πρόγραμμα 2011-2013). Επίσης στον πίνακα αυτό αναφέρονται τα ενδεικτικά, κατά πρόβλεψη, ποσά της συγχρηματοδότησης από ίδιους πόρους των συμμετεχουσών χωρών.

Προς εφαρμογή του στοιχείου η) δεύτερο εδάφιο, τα χρηματοδοτούμενα σχέδια στο πλαίσιο του προγράμματος επιλέγονται, κατά κανόνα, κατόπιν προσκλήσεων για την υποβολή προσφορών. Ωστόσο, οι συμμετέχουσες χώρες μπορούν επίσης, κατόπιν συμφωνίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, να προσδιορίσουν από κοινού τα μεγάλης κλίμακας σχέδια διασυνοριακών επενδύσεων τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο προσκλήσεων για την υποβολή προσφορών: Τα σχέδια αυτά πρέπει σ' αυτή την περίπτωση να αναφέρονται ειδικά στο πρόγραμμα ή, στο μέτρο που συμβιβάζονται με τις προτεραιότητες και τα μέτρα του προγράμματος και εφόσον προβλέπεται ένας ειδικός προϋπολογισμός για τον σκοπό αυτό, να αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω απόφασης από μέρους της κοινής επιτροπής παρακολούθησης που αναφέρεται στα άρθρα 11 έως 13.

*Άρθρο 5***Έγκριση του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος**

1. Κάθε κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα υποβάλλεται στην Επιτροπή από την κοινή διαχειριστική επιτροπή αφού προηγουμένως έχουν ρητά συμφωνήσει όλες οι χώρες που έχουν συμμετάσχει ή συμβάλει στην προπαρασκευή του προγράμματος.
2. Η Επιτροπή εξετάζει το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα ώστε να εξακριβώσει εάν περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 4, και ιδίως:
  - α) αξιολογώντας το κατά πόσον συμφωνεί με το έγγραφο στρατηγικής·
  - β) διαπιστώνοντας το βάσιμο της ανάλυσης και τη συνοχή μεταξύ της ανάλυσης και των προτεραιοτήτων, και των προτεινόμενων μέσων, καθώς και της συνοχής με τα άλλα υπό διεξαγωγή ή προβλεπόμενα διμερή και πολυμερή προγράμματα στις περιφέρειες που αφορά το πρόγραμμα·
  - γ) διαπιστώνοντας τη συμφωνία του προγράμματος με την εφαρμοζόμενη κοινοτική νομοθεσία·

▼ **B**

- δ) ελέγχοντας κατά πόσον έχουν διεξαχθεί ή προβλέπεται να διεξαχθούν οι απαιτούμενες, ενδεχομένως, μελέτες της επίδρασης στο περιβάλλον, πριν από την εφαρμογή των προτεινομένων σχεδίων·
- ε) ελέγχοντας τη συνοχή του πίνακα χρηματοδότησης του προγράμματος, ιδίως όσον αφορά τα ποσά για τα οποία πρέπει να δεσμεύσει η Επιτροπή·
- στ) διαπιστώνοντας τη διαχειριστική ικανότητα της κοινής διαχειριστικής αρχής σε σχέση με τον όγκο, το περιεχόμενο και τον πολύπλοκο χαρακτήρα των ενεργειών που προβλέπονται στο πλαίσιο του προγράμματος. Ειδικότερα, η Επιτροπή εξακριβώνει το κατά πόσον η κοινή διαχειριστική αρχή διαθέτει ανθρώπινους πόρους, ειδικευμένους και επαρκείς, που ασχολούνται εξ ολοκλήρου με το πρόγραμμα, τα απαιτούμενα ηλεκτρονικά μέσα διαχείρισης και λογιστικής, καθώς και σύμφωνα με την εφαρμοζόμενη κοινοτική νομοθεσία χρηματοοικονομικούς μηχανισμούς. Η εξακρίβωση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί, εάν η Επιτροπή το κρίνει αναγκαίο, με εκ των προτέρων επιτόπου λογιστικό έλεγχο·
- ζ) διαπιστώνοντας ότι η κοινή διαχειριστική αρχή έχει προβλέψει και θεσπίσει ικανοποιητικά συστήματα εσωτερικού χρηματοοικονομικού και λογιστικού ελέγχου, που στηρίζονται στις καλύτερες διεθνείς πρακτικές.
3. Η Επιτροπή αφού εξετάσει το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα μπορεί να καλέσει τις συμμετέχουσες χώρες να παράσχουν συμπληρωματικές πληροφορίες ή, κατά περίπτωση να αναθεωρήσει ορισμένα σημεία.
4. Η έγκριση κάθε κοινού επιχειρησιακού προγράμματος έχει θέση εκ των προτέρων πιστοποίησης από μέρος της Επιτροπής των δομών διαχείρισης και ελέγχου που έχει θεσπίσει η κοινή διαχειριστική αρχή.
5. Κάθε κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα εγκρίνεται με απόφαση της Επιτροπής για ολόκληρη τη διάρκειά του.

*Άρθρο 6***Παρακολούθηση και αξιολόγηση του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος**

1. Η παρακολούθηση και η αξιολόγηση κάθε κοινού επιχειρησιακού προγράμματος έχει ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της συνοχής της εφαρμογής του. Τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων λαμβάνονται υπόψη για τον περαιτέρω προγραμματισμό.
2. Στο πλαίσιο της αναθεώρησης του προγράμματος σύμφωνα με το έγγραφο στρατηγικής πραγματοποιείται μία ενδιάμεση αξιολόγηση του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος.

Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιείται από την Επιτροπή, τα δε αποτελέσματά της, που κοινοποιούνται στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης και στην κοινή διαχειριστική αρχή του προγράμματος, μπορούν να οδηγήσουν σε αναπροσαρμογές στο πλαίσιο του ενδεικτικού προγραμματισμού.

3. Εκτός από την ενδιάμεση αξιολόγηση, η Επιτροπή μπορεί να προβεί, ανά πάσα στιγμή, σε αξιολόγηση του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος ή τμήματος αυτού.

▼B

4. Κατά το έτος που ακολουθεί το τέλος του σταδίου εφαρμογής των σχεδίων που χρηματοδοτούνται από το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα, η Επιτροπή προβαίνει σε εκ των υστέρων αξιολόγηση του προγράμματος.

*Άρθρο 7***Αναθεώρηση των κοινών επιχειρησιακών προγραμμάτων**

1. Οι αναπροσαρμογές του πίνακα χρηματοδότησης του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος που αφορούν την απλή μεταφορά κοινοτικών πόρων από το ένα αντικείμενο προτεραιότητας στο άλλο, για ποσό το πολύ έως 20 % των αρχικά προβλεπομένων ποσών για κάθε προτεραιότητα, μπορούν να πραγματοποιηθούν απευθείας από την κοινή διαχειριστική αρχή, με την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της κοινής επιτροπής παρακολούθησης. Η κοινή διαχειριστική αρχή ανακοινώνει τις τροποποιήσεις αυτές στην Επιτροπή.

Ο κανόνας αυτός μπορεί να εφαρμοστεί στην τεχνική συνδρομή που χρηματοδοτείται από κοινοτικές πιστώσεις μόνο κατόπιν προηγούμενης γραπτής άδειας της Επιτροπής.

2. Κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της κοινής επιτροπής παρακολούθησης ή με πρωτοβουλία της Επιτροπής σε συμφωνία με την κοινή επιτροπή παρακολούθησης, τα κοινά επιχειρησιακά προγράμματα μπορούν να επανεξεταστούν και, εφόσον χρειάζεται, να αναθεωρηθούν στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) για να ληφθούν υπόψη οι μείζονες κοινωνικοοικονομικές αλλαγές ή ουσιαστικές τροποποιήσεις των κοινοτικών εθνικών ή περιφερειακών προτεραιοτήτων στο έδαφος που καλύπτει το πρόγραμμα·
- β) μετά από δυσχέρειες εφαρμογής που συνεπάγονται ιδίως ουσιαστικές καθυστερήσεις κατά την εκτέλεση·
- γ) σε περίπτωση μεταφοράς κοινοτικών πόρων από τη μία προτεραιότητα στην άλλη πέραν του περιθωρίου ευελιξίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου·
- δ) Μετά από τις αξιολογήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφοι 2 και 3·
- ε) μετά από ενδεχόμενη διακοπή του προγράμματος όπως προβλέπεται στο άρθρο 44.

3. Η αναθεώρηση ενός κοινού επιχειρησιακού προγράμματος όπως προβλέπεται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 εγκρίνεται με απόφαση της Επιτροπής και απαιτεί τη σύναψη πράξης συμπληρωματικής των συμβάσεων χρηματοδότησης που αναφέρονται στο άρθρο 10.

*Άρθρο 8***Χρήση γλωσσών**

1. Σε κάθε κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα χρησιμοποιείται ως γλώσσα εργασίας στο πλαίσιο των δομών διαχείρισης μία ή περισσότερες από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Για να ληφθεί υπόψη η εταιρική πτυχή των προγραμμάτων, οι δικαιούχοι των σχεδίων μπορούν να υποβάλουν στην κοινή διαχειριστική αρχή όλα τα έγγραφα σχετικά με το σχέδιό τους, στην εθνική τους γλώσσα, υπό την προϋπόθεση ότι η δυνατότητα αυτή θα αναφέρεται ειδικά στο πρόγραμμα και ότι η κοινή επιτροπή παρακολούθησης θα προβλέπει μέσω της κοινής διαχειριστικής αρχής, την ύπαρξη των απαιτούμενων μέσων διερμηνείας και μετάφρασης.

▼ B

3. Το κόστος της διερμηνείας και της μετάφρασης για όλες τις γλώσσες που προβλέπει το πρόγραμμα προβλέπεται:
- α) όσον αφορά το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα, από το κονδύλιο του προϋπολογισμού για την τεχνική συνδρομή·
  - β) όσον αφορά τα σχέδια, από τον προϋπολογισμό κάθε μεμονωμένου σχεδίου.

*Άρθρο 9***Στάδιο εκκίνησης των κοινών επιχειρησιακών προγραμμάτων**

1. Μετά την έγκριση του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος με απόφαση της Επιτροπής, το πρόγραμμα αρχίζει αμέσως να εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη βάσει πιστώσεων του ευρωπαϊκού μέσου γειτονίας και εταιρικής σχέσης (ENPI) που χορηγούνται στη διασυνοριακή συνεργασία από το κεφάλαιο I B των δημοσιονομικών προοπτικών (διοργανική συμφωνία 2006/C 139/01) ⁽¹⁾. Μπορούν επίσης να πραγματοποιηθούν οι απαιτούμενες κοινές ενέργειες για την εκκίνηση του προγράμματος όπως:

- α) η έναρξη λειτουργίας της κοινής διαχειριστικής αρχής και της κοινής τεχνικής γραμματείας·
- β) οι πρώτες συνεδριάσεις της κοινής επιτροπής παρακολούθησης, με συμπερίληψη και των εκπροσώπων των χωρών εταίρων που δεν έχουν ακόμα υπογράψει τη σύμβαση χρηματοδότησης·
- γ) η προετοιμασία και η έναρξη των διαδικασιών προκήρυξης διαγωνισμών ή πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών, με την ανασταλτική, εάν χρειάζεται, ρήτρα που αφορά την υπογραφή των συμβάσεων χρηματοδότησης.

2. Η απόφαση της Επιτροπής που προβλέπεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται σε κάθε χώρα εταίρο του προγράμματος ήδη από τη σύναψη με τη χώρα αυτή σύμβασης χρηματοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 10.

*ΤΜΗΜΑ 2***Σύμβαση χρηματοδότησης***Άρθρο 10***Υπογραφή της σύμβασης χρηματοδότησης**

1. Η σύμβαση της χρηματοδότησης συνάπτεται μεταξύ της Επιτροπής και κάθε μιας από τις εταίρους χώρες του εκάστοτε κοινού επιχειρησιακού προγράμματος. Η κοινή διαχειριστική αρχή που διορίζεται στο πλαίσιο κάθε κοινού επιχειρησιακού προγράμματος μπορεί να συνυπογράψει τη σύμβαση χρηματοδότησης.
2. Το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα που εγκρίνει η Επιτροπή αποτελεί τεχνικό παράρτημα της σύμβασης χρηματοδότησης.
3. Κάθε σύμβαση χρηματοδότησης συνάπτεται το αργότερο πριν από το τέλος του έτους που ακολουθεί το έτος λήξης της απόφασης της Επιτροπής με την οποία εγκρίνεται το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα («κανόνας N+1»).

⁽¹⁾ Διοργανική συμφωνία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία και χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, ΕΕ C 139 της 14.6.2006, σ. 1.

▼ B

4. Στην περίπτωση που δεν έχει συναφθεί σύμβαση εντός της ταχθείσας προθεσμίας, το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα δεν μπορεί να ξεκινήσει ως προς την εξωτερική του συνιστώσα με την οικεία χώρα εταίρο.

Όταν ένα πρόγραμμα περιλαμβάνει περισσότερες χώρες εταίρους, μπορεί να ξεκινήσει μόλις η καθεμία από τις χώρες αυτές υπογράψει τη σύμβασή της χρηματοδότησης.

5. Στην περίπτωση κατά την οποία καμία χώρα εταίρος δεν υπογράφει σύμβαση χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας, το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα εκπίπτει ως προς την εξωτερική του συνιστώσα και εφαρμόζονται οι λεπτομέρειες που προβλέπονται στο άρθρο 44 παράγραφοι 3 και 4.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΟΜΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ 1

Κοινή επιτροπή παρακολούθησης*Άρθρο 11***Σύνθεση της κοινής επιτροπής παρακολούθησης**

1. Η κοινή επιτροπή παρακολούθησης περιλαμβάνει τους εκπροσώπους που εντέλλονται οι συμμετέχουσες χώρες για να λαμβάνουν όλες τις αποφάσεις σχετικά με το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της επιτροπής αυτής. Τα μέλη λαμβάνουν εντολή ως εκπρόσωποι της χώρας τους με κριτήριο τα προς άσκηση καθήκοντα και όχι την προσωπικότητα του ατόμου. Η επιτροπή περιλαμβάνει επίσης έναν πρόεδρο και έναν γραμματέα. Ο γραμματέας επιλέγεται μεταξύ των μελών της κοινής διαχειριστικής επιτροπής.

2. Εκτός από τους δεόντως εντεταλμένους εκπροσώπους, έχει ουσιαστική σημασία οι συμμετέχουσες χώρες να εξασφαλίζουν κατάλληλη εκπροσώπηση της κοινωνίας των πολιτών (εδαφικών συλλογικών φορέων, κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, κοινωνίας των πολιτών) κατά τρόπο που να εξασφαλίζεται η στενή σύνδεση των διαφόρων τοπικών ενδιαφερομένων για την υλοποίηση του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος.

3. Η Επιτροπή προσκαλείται σε κάθε συνεδρίαση της κοινής επιτροπής παρακολούθησης μαζί με τους συμμετέχοντες και ενημερώνεται για τα αποτελέσματα των εργασιών. Μπορεί να συμμετάσχει σε κάθε συνεδρίαση της επιτροπής, εν όλω ή εν μέρει, ιδία πρωτοβουλία, ως παρατηρητής και χωρίς καμία εξουσία λήψης αποφάσεων.

*Άρθρο 12***Λειτουργία της κοινής επιτροπής παρακολούθησης**

1. Τα εντεταλμένα μέλη της κοινής επιτροπής παρακολούθησης εγκρίνουν ομόφωνα τον εσωτερικό κανονισμό της.

▼ B

2. Η κοινή επιτροπή παρακολούθησης αποφασίζει βάσει συναίνεσης. Μπορεί επίσης να καταφύγει σε ψηφοφορία, σε ορισμένες περιπτώσεις, ιδίως όταν προβαίνει στην τελική επιλογή των σχεδίων και των σχετικών ποσών της επιχορήγησης. Κατά τη διάρκεια της ψηφοφορίας αυτής, κάθε χώρα έχει μία μόνο ψήφο ανεξαρτήτως του αριθμού εκπροσώπων της.

3. Οι εντεταλμένοι εκπρόσωποι εκλέγουν έναν πρόεδρο. Η επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να αναθέσει το ρόλο του προέδρου σε εκπρόσωπο της κοινής διαχειριστικής αρχής ή σε άλλη εξωτερική προσωπικότητα.

Ο πρόεδρος της κοινής επιτροπής παρακολούθησης τελεί χρέη διαιτητή και διευθύνει τις συζητήσεις. Διατηρεί το δικαίωμα ψήφου. Το δικαίωμα αυτό δεν διατηρείται όταν τα καθήκοντα του προέδρου ανατίθενται σε εκπρόσωπο της κοινής διαχειριστικής αρχής ή σε άλλη εξωτερική προσωπικότητα. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η προεδρία ασκείται χωρίς δικαίωμα ψήφου.

4. Η κοινή επιτροπή παρακολούθησης συνέρχεται όποτε αυτό είναι αναγκαίο και τουλάχιστον μία φορά τον χρόνο. Συγκαλείται από τον πρόεδρό της κατόπιν αίτησης της κοινής επιτροπής διαχείρισης ή αιτιολογημένης αίτησης ενός από τα εντεταλμένα μέλη της Επιτροπής. Μπορεί επίσης να αποφασίσει με γραπτή διαδικασία εάν της το αναθέσει ο πρόεδρός της, η κοινή διαχειριστική αρχή ή μία από τις συμμετέχουσες χώρες. Σε περίπτωση διαφωνίας, κάθε μέρος μπορεί να ζητήσει να εξεταστεί το θέμα σε συνεδρίαση.

5. Στο τέλος κάθε συνεδρίασης της κοινής επιτροπής παρακολούθησης συντάσσονται πρακτικά που συνυπογράφονται από τον πρόεδρο και τον γραμματέα. Τα πρακτικά αυτά διαβιβάζονται σε κάθε ένα από τα μέλη της επιτροπής και στην Επιτροπή.

*Άρθρο 13***Καθήκοντα της κοινής επιτροπής παρακολούθησης**

Η επιτροπή αναλαμβάνει ιδίως τα ακόλουθα καθήκοντα σχετικά με το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα:

- α) εγκρίνει το πρόγραμμα εργασίας της κοινής διαχειριστικής αρχής·
- β) αποφασίζει για το ποσό και την κατανομή των πόρων του προγράμματος για την τεχνική συνδρομή και για τους ανθρώπινους πόρους·
- γ) σε κάθε μία από τις συνεδριάσεις, εξετάζει τις διαχειριστικές ενέργειες που έχει αναλάβει η κοινή διαχειριστική αρχή·
- δ) διορίζει τις επιτροπές επιλογής των σχεδίων·
- ε) αποφασίζει για τα κριτήρια επιλογής των σχεδίων και καθορίζει την τελική επιλογή των σχεδίων και των σχετικών ποσών επιχορήγησης·
- στ) σε κάθε μία από τις συνεδριάσεις και βάσει των εγγράφων που υποβάλλει η κοινή διαχειριστική αρχή, αξιολογεί και παρακολουθεί τις επιτευχθείσες προόδους προς υλοποίηση των στόχων του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος·
- ζ) εξετάζει το σύνολο των υποβληθεισών από την κοινή διαχειριστική αρχή εκθέσεων και λαμβάνει, κατά περίπτωση, τα κατάλληλα μέτρα·

▼ **B**

η) εξετάζει τις περιπτώσεις διαφορών ως προς την ανάκτηση που επιστημαίνονται από την κοινή διαχειριστική αρχή.

Στην περίπτωση που η κοινή επιτροπή παρακολούθησης, κατά τη λήψη των αποφάσεων που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο στοιχείο ε), αποφασίσει να μην ακολουθήσει καθόλου ή εν μέρει τις υποδείξεις της επιτροπής επιλογής, πρέπει να δικαιολογήσει γραπτώς την απόφασή της. Η απόφαση αυτή διαβιβάζεται μέσω της κοινής διαχειριστικής αρχής για εκ των προτέρων συμφωνία στην Επιτροπή. Η Επιτροπή ανακοινώνει τη γνώμη της στην κοινή διαχειριστική αρχή, εντός προθεσμίας 15 εργάσιμων ημερών.

Οι λειτουργίες της κοινής διαχειριστικής αρχής πρέπει να ασκούνται στο πλαίσιο των ισχυόντων κανονισμών και διατάξεων. Η κοινή διαχειριστική αρχή αναλαμβάνει να εξασφαλίσει ότι οι αποφάσεις της επιτροπής παρακολούθησης πρέπει να είναι σύμφωνες με τους κανόνες αυτούς.

*ΤΜΗΜΑ 2***Κοινή διαχειριστική αρχή***Άρθρο 14***Οργάνωση της κοινής διαχειριστικής αρχής**

1. Η κοινή διαχειριστική αρχή είναι γενικά εθνικός, περιφερειακός ή τοπικός οργανισμός δημοσίου δικαίου. Η κοινή διαχειριστική αρχή μπορεί επίσης να είναι πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με αποστολή παροχής δημόσιας υπηρεσίας.

Ο οργανισμός αυτός πρέπει να παρέχει επαρκείς χρηματοοικονομικές εγγυήσεις και να τηρεί τους όρους που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, ιδίως το άρθρο 54 και ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002 της Επιτροπής ⁽²⁾, και ιδίως τα άρθρα 38, 39 και 41.

2. Οι συμμετέχουσες χώρες αναθέτουν στην κοινή διαχειριστική αρχή τα καθήκοντα εκτέλεσης του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος που τους έχουν ανατεθεί όσον αφορά τη διαχείριση του προγράμματος. Είναι αρμόδιες να ελέγχουν, μέσω της κοινής επιτροπής παρακολούθησης, ότι η χρησιμοποίηση των πόρων είναι σύμφωνη προς τους κανόνες και τις αρχές που εφαρμόζονται στη διαχείριση του προγράμματος.

3. Η λειτουργία της κοινής διαχειριστικής αρχής μπορεί να χρηματοδοτηθεί από τις πιστώσεις τεχνικής συνδρομής βάσει της κοινοτικής χρηματοδότησης, καθώς και από τη συγχρηματοδότηση, ιδίως με παροχές σε είδος όπως αυτές που προβλέπει το άρθρο 19 παράγραφος 3.

4. Οι λογαριασμοί που καταρτίζει η κοινή διαχειριστική αρχή υποβάλλονται ετησίως σε εκ των υστέρων εξωτερικό λογιστικό έλεγχο που πραγματοποιεί ανεξάρτητος οργανισμός, όπως αυτός που αναφέρεται στο άρθρο 31.

5. Η οργάνωση της κοινής διαχειριστικής αρχής στηρίζεται στις καλύτερες διεθνείς πρακτικές όσον αφορά τη διαχείριση και τον εσωτερικό έλεγχο με χρησιμοποίηση συστημάτων διαχείρισης και εσωτερικού χρηματοοικονομικού ελέγχου προσαρμοσμένων στην εκτέλεση των καθηκόντων της, κατά τρόπο που να εξασφαλίζει τη νομιμότητα, την κανονικότητα και την ορθή χρηματοοικονομική διαχείριση των πράξεών της.

⁽¹⁾ ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 357 της 31.12.2002, σ. 1.

▼B

Ιδίως, τα καθήκοντα της επιχειρησιακής διαχείρισης και εκείνα της χρηματοοικονομικής διαχείρισης διοργανώνονται στο πλαίσιο της κοινής διαχειριστικής αρχής κατά τρόπο ανεξάρτητο. Τα καθήκοντα του διατάκτη και τα καθήκοντα του υπόλογου είναι χωριστά και δεν συμβιβάζονται μεταξύ τους.

6. Η κοινή διαχειριστική αρχή διαθέτει υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου ανεξάρτητη από τις υπηρεσίες που εκτελούν τα καθήκοντα του διατάκτη, του υπόλογου και τα διαχειριστικά.

7. Η κοινή διαχειριστική αρχή θεσπίζει διαδικασίες για να εξασφαλίσει το βάσιμο και την κανονικότητα των δαπανών που δηλώνονται βάσει του προγράμματος, καθώς και αξιόπιστων ηλεκτρονικών λογιστικών συστημάτων και συστημάτων παρακολούθησης και χρηματοοικονομικής ενημέρωσης.

8. Η κοινή διαχειριστική αρχή φροντίζει ειδικότερα την τήρηση των όρων και των προθεσμιών πληρωμής των συμβάσεων επιχορήγησης και των συμβάσεων που υπογράφει με τρίτους. Βεβαιώνεται, μέσω των καταλλήλων διαδικασιών εξακρίβωσης, ότι οι καταβληθέντες πόροι βάσει επιχορηγήσεων και συμβάσεων χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους έχουν χορηγηθεί.

Χρησιμοποιεί ένα γενικό σύστημα τήρησης λογαριασμών και διοικητικής και χρηματοοικονομικής παρακολούθησης των επιχορηγήσεων και των δημοσίων συμβάσεων (αλληλογραφία, παρακολούθηση ή επιστολές υπενθύμισης, λήψη εκθέσεων, κ.λπ.).

9. Η κοινή διαχειριστική αρχή ανακοινώνει αμέσως στην Επιτροπή και στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης κάθε αλλαγή στις διαδικασίες ή στην οργάνωση ή οποιεσδήποτε άλλες συνθήκες που μπορεί να επηρεάσουν την εφαρμογή του προγράμματος.

10. Η κοινή διαχειριστική αρχή, όπως και οι διάφοροι δικαιούχοι, εργολάβοι και συμβαλλόμενα μέρη των συμβάσεων τις οποίες υπογράφει για την εφαρμογή των σχεδίων, υποβάλλονται στους ελέγχους από μέρους της Επιτροπής, του Ελεγκτικού Συνεδρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας για την Καταπολέμηση της Απάτης (OLAF).

*Άρθρο 15***Καθήκοντα της κοινής διαχειριστικής αρχής**

1. Η κοινή διαχειριστική αρχή έχει αναλάβει τη διαχείριση και εφαρμογή του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος, συμπεριλαμβανομένης και της τεχνικής συνδρομής, τηρουμένης της ορθής χρηματοοικονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με τις αρχές της οικονομίας, της ικανότητας και της αποτελεσματικότητας και πραγματοποιεί τους απαιτούμενους ελέγχους σύμφωνα με τους όρους και τις λεπτομέρειες που προβλέπουν οι διάφοροι ρυθμιστικοί κανόνες.

2. Τα διάφορα καθήκοντα της κοινής διαχειριστικής αρχής περιλαμβάνουν ιδίως:

- α) τη διοργάνωση και τη γραμματεία των συνεδριάσεων της κοινής επιτροπής παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένης και της σύνταξης των πρακτικών των συνεδριάσεων·
- β) την προετοιμασία των λεπτομερών ετήσιων προϋπολογισμών του προγράμματος και των απαιτούμενων αιτήσεων πιστώσεων προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·

▼B

- γ) την κατάρτιση των ετήσιων επιχειρησιακών και χρηματοοικονομικών εκθέσεων και τη διαβίβασή τους στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης και στην Επιτροπή·
- δ) την εφαρμογή από μέρους της υπηρεσίας του εσωτερικού ελέγχου ενός προγράμματος ελέγχου των εσωτερικών κυκλωμάτων και της ορθής εφαρμογής των διαδικασιών στο πλαίσιο της κοινής διαχειριστικής αρχής. Οι ετήσιες εκθέσεις του εσωτερικού ελέγχου διαβιβάζονται υποχρεωτικά στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης και στην Επιτροπή·
- ε) την προώθηση, μετά από έγκριση από μέρους της κοινής επιτροπής παρακολούθησης, των προσκλήσεων για την υποβολή προσφορών και των προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων για την επιλογή των σχεδίων·
- στ) τη λήψη των αιτήσεων υποψηφιότητας και τη διοργάνωση, την προεδρία και τη γραμματεία των επιτροπών επιλογής, καθώς και τη διαβίβαση στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης και στην Επιτροπή των εκθέσεων που περιλαμβάνουν τις συστάσεις των επιτροπών επιλογής·
- ζ) μετά την επιλογή των σχεδίων από την κοινή επιτροπή παρακολούθησης, τη σύναψη με τους δικαιούχους και τους εργολάβους των σχετικών με τα διάφορα σχέδια συμβάσεων·
- η) την επιχειρησιακή παρακολούθηση και τη χρηματοοικονομική διαχείριση των σχεδίων·
- θ) την άμεση ενημέρωση της κοινής επιτροπής παρακολούθησης σχετικά με κάθε περίπτωση διαφορών ως προς την ανάκτηση·
- ι) την εκπόνηση ορισμένων μελετών της επίδρασης του προγράμματος στο περιβάλλον·
- ια) την εφαρμογή του σχεδίου ενημέρωσης και προβολής σύμφωνα με το άρθρο 42.

*Άρθρο 16***Κοινή τεχνική γραμματεία**

1. Κάθε κοινή διαχειριστική αρχή, μετά τη σύμφωνη γνώμη της κοινής επιτροπής παρακολούθησης, μπορεί να επικουρείται κατά την καθημερινή διαχείριση των εργασιών του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος από μία κοινή τεχνική γραμματεία η οποία να διαθέτει τα αναγκαία μέσα.

Η λειτουργία της κοινής τεχνικής γραμματείας χρηματοδοτείται από τις πιστώσεις τεχνικής συνδρομής.

2. Η κοινή τεχνική συνδρομή μπορεί, κατά περίπτωση, να διαθέτει ολιγομελή γραφεία στις συμμετέχουσες χώρες ώστε να ενημερώνει τους ενδεχόμενους δικαιούχους των χωρών αυτών για τις δραστηριότητες που προβλέπονται στο πλαίσιο του προγράμματος.

*Άρθρο 17***Αρχή της συνέχειας**

Στην περίπτωση που μία ήδη υπάρχουσα και διαθέτουσα τα εγκεκριμένα από την Επιτροπή μέσα κοινή διαχειριστική αρχή για τη διαχείριση προγραμμάτων υπό εκτέλεση ή προηγούμενων ορίζεται εκ νέου για τη διαχείριση κοινού επιχειρησιακού προγράμματος, δεν χρειάζεται να τροποποιηθεί η υπάρχουσα οργάνωση της κοινής αυτής διαχειριστικής αρχής, στο μέτρο που ο ισχύων μηχανισμός ικανοποιεί τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

**ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

ΤΜΗΜΑ 1

Χρηματοδότηση*Άρθρο 18*
Τεχνική συνδρομή χρηματοδοτούμενη από την κοινοτική συνεισφορά

Η τεχνική συνδρομή που είναι επιλέξιμη για κοινοτική χρηματοδότηση έχει ανώτατο όριο το 10 % της συνολικής κοινοτικής συνεισφοράς στο κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Ωστόσο, σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση και βάσει επιχειρηματολογίας που να στηρίζεται στο ύψος των πραγματοποιηθεισών δαπανών κατά τη διάρκεια των προηγούμενων ετών εκτέλεσης και των προβλεπόμενων και δικαιολογημένων αναγκών του προγράμματος, είναι δυνατόν κατά μία αναθεώρηση του προγράμματος να προβλεφθεί αύξηση των ποσών της τεχνικής συνδρομής που είχαν καθοριστεί αρχικά για το πρόγραμμα.

*Άρθρο 19***Πηγές συγχρηματοδότησης**

1. Η συγχρηματοδότηση πραγματοποιείται από ίδιους πόρους των χωρών ή των οργανισμών που συμμετέχουν σε κάθε κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα.
2. Οι συμμετέχουσες χώρες είναι ελεύθερες να καθορίσουν, στο πλαίσιο κάθε κοινού επιχειρησιακού προγράμματος, το ύψος και την κατανομή του ποσού της συγχρηματοδότησης ανά στόχο και προτεραιότητα.
3. Οι συνεισφορές σε είδος της κοινής διαχειριστικής αρχής μπορούν, μετά από προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, να θεωρηθούν ότι αποτελούν συγχρηματοδοτήσεις. Πρέπει στην περίπτωση αυτή να αναφέρονται ρητά στο έγγραφο του προγράμματος.

*Άρθρο 20***Ποσοστό συγχρηματοδότησης**

1. Η συγχρηματοδότηση αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 10 % του ποσού της κοινοτικής συνεισφοράς στο κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα, εξαιρουμένου του ποσού της τεχνικής συνδρομής που χρηματοδοτείται από την κοινοτική συνεισφορά.
2. Η συγχρηματοδότηση κατανέμεται, ει δυνατόν, ισόρροπα σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος, κατά τρόπο ώστε να επιτευχθεί, στο τέλος του προγράμματος, ο ελάχιστος στόχος του 10 %.

Άρθρο 21
Τραπεζικός λογαριασμός του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος και τόκοι της προχρηματοδότησης

1. Ανοίγεται τραπεζικός λογαριασμός σε ευρώ, ενιαίος και ειδικός για το πρόγραμμα, τον οποίο διαχειρίζεται η υπηρεσία που εκτελεί καθήκοντα υπολόγου στο πλαίσιο της κοινής διαχειριστικής αρχής. Ο λογαριασμός αυτός κινείται βάσει διπλής υπογραφής, του διατάκτη και του υπόλογου της κοινής διαχειριστικής αρχής.

▼ B

2. Σε περίπτωση που ο τραπεζικός λογαριασμός επιφέρει τόκους, οι τόκοι που παράγονται από τις καταβολές των ποσών της προχρηματοδότησης χορηγούνται στο σχετικό κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα και δηλώνονται στην Επιτροπή στην τελική έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 32.

*Άρθρο 22***Λογιστική του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος**

Η λογιστική του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος καταρτίζεται από την υπηρεσία της κοινής διαχειριστικής αρχής που έχει αναλάβει τις χρηματοοικονομικές πράξεις. Η λογιστική αυτή είναι αυτόνομη και χωριστή και περιλαμβάνει μόνο τις πράξεις που αφορούν το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα. Επιτρέπει την αναλυτική παρακολούθηση του προγράμματος, ανά στόχο, προτεραιότητα και μέτρο.

Οι πράξεις συμφωνίας της λογιστικής αυτής με το υπόλοιπο του τραπεζικού λογαριασμού του προγράμματος υποβάλλονται από την κοινή διαχειριστική αρχή στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης του προγράμματος και στην Επιτροπή προς στήριξη της ετήσιας έκθεσης και κάθε πρόσθετης αίτησης προχρηματοδότησης.

*Άρθρο 23***Συμβατικές διαδικασίες**

1. Οι συμβατικές διαδικασίες για τις δημόσιες συμβάσεις και τις επιχορηγήσεις που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος από μέρους της κοινής διαχειριστικής αρχής είναι εκείνες που εφαρμόζονται στις εξωτερικές δράσεις όπως ορίζονται στα άρθρα 162 έως 170 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 και στα άρθρα 231 έως 256 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2342/2002.

Οι εφαρμοζόμενες διαδικασίες, καθώς και τα αντίστοιχα τυποποιημένα έγγραφα και τα πρότυπα συμβάσεων είναι εκείνα που απαριθμούνται στον πρακτικό οδηγό για τις συμβατικές διαδικασίες των εξωτερικών δράσεων και τα παραρτήματά του που ίσχυαν κατά τη στιγμή της σύναψης των συμβάσεων ή της πρόσκλησης για την υποβολή προτάσεων.

2. Οι κανόνες επιλεξιμότητας που έχουν σχέση με τη συμμετοχή στις προσκλήσεις για την υποβολή προσφορών ή στις προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων είναι εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006 σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 41 του παρόντα κανονισμού.

3. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται σε όλη τη γεωγραφική περιφέρεια εφαρμογής του προγράμματος, καθώς και στην επικράτεια των κρατών μελών και εκείνη των χωρών εταίρων.

*ΤΜΗΜΑ 2***Πληρωμές***Άρθρο 24***Ετήσιες αναλύσεις υποχρεώσεων της Επιτροπής**

Εκτός από την αρχική ανάληψη υποχρεώσεων που συνοδεύει την απόφαση έγκρισης του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος, η Επιτροπή προβαίνει κάθε έτος σε δημοσιονομική δέσμευση που αντιστοιχεί σε περίοδο το αργότερο μέχρι τις 31 Μαρτίου του σχετικού έτους. Το

▼B

ποσό της δέσμευσης αυτής καθορίζεται, σε συνάρτηση με την κατάσταση εξέλιξης του προγράμματος και εντός των ορίων των διαθέσιμων πιστώσεων, βάσει του πίνακα χρηματοδότησης που περιλαμβάνει την κατά πρόβλεψη ετήσια κατανομή, η οποία εμφανίζεται στο κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα. Η Επιτροπή ενημερώνει την κοινή διαχειριστική αρχή για την ακριβή ημερομηνία κατά την οποία πραγματοποιείται η ετήσια δέσμευση.

*Άρθρο 25***Κοινοί κανόνες πληρωμής**

1. Κάθε πληρωμή της κοινοτικής συνεισφοράς πραγματοποιείται από την Επιτροπή εντός των ορίων των διαθέσιμων πόρων. Η Επιτροπή καταλογίζει αυτόματα κάθε πληρωμή στην κοινή διαχειριστική αρχή επί της παλαιότερης ετήσιας δόσης του δεσμευθέντος ποσού, μέχρι την πλήρη ανάλωση του ποσού της δόσης αυτής. Μετά την πλήρη ανάλωση του ποσού της ετήσιας δόσης του δεσμευθέντος ποσού, μπορεί να αρχίσει η χρησιμοποίηση της επόμενης δόσης.
2. Οι πληρωμές πραγματοποιούνται σε ευρώ, στον τραπεζικό λογαριασμό του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος.
3. Οι πληρωμές μπορούν να λάβουν μορφή προχρηματοδότησης ή τελικού υπολοίπου.

*Άρθρο 26***Προχρηματοδοτήσεις**

1. Κάθε χρόνο, η κοινή διαχειριστική αρχή, μόλις της κοινοποιηθεί μία δημοσιονομική δέσμευση, μπορεί να ζητήσει ως προχρηματοδότηση την καταβολή του 80 % το πολύ της κοινοτικής συνεισφοράς στη χρηματοδότηση του τρέχοντος οικονομικού έτους.

Από το δεύτερο έτος του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος, η αίτηση προχρηματοδότησης συνοδεύεται από την προσωρινή ετήσια οικονομική έκθεση που καλύπτει το σύνολο των δαπανών και των εσόδων του προηγούμενου έτους, η οποία δεν έχει ακόμα εγκριθεί από την έκθεση του εξωτερικού λογιστικού ελέγχου, συνοδευόμενη από τον κατά πρόβλεψη προϋπολογισμό των αναλήψεων υποχρεώσεων και των δαπανών της κοινής διαχειριστικής αρχής για το επόμενο έτος.

Αφού εξεταστεί η έκθεση αυτή και αξιολογηθούν οι πραγματικές ανάγκες χρηματοδότησης του προγράμματος και εξακριβωθεί αν οι πιστώσεις είναι διαθέσιμες, η Επιτροπή καταβάλλει ολόκληρο ή τμήμα του ποσού της αιτούμενης προχρηματοδότησης.

2. Κατά τη διάρκεια του έτους, η κοινή διαχειριστική αρχή μπορεί να ζητήσει την καταβολή ολοκλήρου ή τμήματος του υπολοίπου της ετήσιας κοινοτικής συνεισφοράς, ως επιπλέον προχρηματοδότηση.

Η κοινή διαχειριστική αρχή στηρίζει την αίτησή της σε ενδιάμεση οικονομική έκθεση όπου δικαιολογεί ότι οι δαπάνες που έχουν όντως πραγματοποιηθεί ή προβλέπεται να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια του έτους υπερβαίνουν το ποσό των προηγούμενων προχρηματοδοτήσεων.

Η συμπληρωματική αυτή καταβολή αποτελεί επιπλέον προχρηματοδότηση στο μέτρο που δεν έχει βεβαιωθεί με έκθεση εξωτερικού λογιστικού ελέγχου.

▼B

3. Κατά το δεύτερο εξάμηνο κάθε έτους εκτέλεσης του προγράμματος, η Επιτροπή προβαίνει σε εκκαθάριση των προηγούμενων προχρηματοδοτήσεων σε σχέση με τις δαπάνες που έχουν όντως πραγματοποιηθεί και είναι επιλέξιμες, όπως εκείνες που βεβαιώνονται από την ετήσια έκθεση εξωτερικού λογιστικού ελέγχου που ορίζεται στο άρθρο 31.

Βάσει των αποτελεσμάτων αυτής της εκκαθάρισης, η Επιτροπή προβαίνει, κατά περίπτωση, στις αναγκαίες δημοσιονομικές αναπροσαρμογές.

*Άρθρο 27***Ανάκτηση**

1. Η κοινή διαχειριστική αρχή είναι αρμόδια για την ανάκτηση των μη δικαιολογηθисών ή μη επιλέξιμων δαπανών και για την επιστροφή στην Επιτροπή των ανακτηθέντων ποσών κατ' αναλογία της συνεισφοράς της Επιτροπής στο πρόγραμμα.

Στην περίπτωση που, κατά τη λήψη της τελικής έκθεσης μίας σύμβασης ή μετά από διεξαχθέντα λογιστικό ή χρηματοοικονομικό έλεγχο έχουν προσδιοριστεί μη επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες έχουν ήδη πληρωθεί, η κοινή διαχειριστική αρχή δίνει εντολή ανάκτησης των αντίστοιχων ποσών από τους αντίστοιχους δικαιούχους και εργολάβους.

2. Στην περίπτωση που η ανάκτηση αφορά απαίτηση έναντι δικαιούχου, εργολάβου ή εταίρου που είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος όπου η κοινή διαχειριστική αρχή δεν μπορεί να επιτύχει την επιστροφή των δαπανών αυτών, εντός προθεσμίας ενός έτους μετά από την έκδοση της εντολής ανάκτησης, το κράτος μέλος όπου εδρεύει ο συγκεκριμένος δικαιούχος, εργολάβος ή εταίρος, προβαίνει στην πληρωμή της απαίτησης στην κοινή διαχειριστική αρχή, πριν στραφεί κατά του δικαιούχου, του εργολάβου ή του εταίρου.

3. Σε περίπτωση που η ανάκτηση αφορά απαίτηση έναντι δικαιούχου, εργολάβου ή εταίρου που είναι εγκατεστημένος σε χώρα εταίρο και όπου η κοινή διαχειριστική αρχή δεν μπορεί να επιτύχει την επιστροφή των δαπανών αυτών, εντός προθεσμίας ενός έτους μετά την έκδοση της εντολής ανάκτησης, η κοινή διαχειριστική αρχή αναθέτει το θέμα στην Επιτροπή η οποία, βάσει πλήρους φακέλου, αναλαμβάνει να επιτύχει την ανάκτηση από τον δικαιούχο, εργολάβο ή εταίρο που είναι εγκατεστημένος στη χώρα εταίρο ή απευθείας από τις εθνικές αρχές της χώρας αυτής.

4. Ο φάκελος που διαβιβάζεται στο κράτος μέλος ή στην Επιτροπή περιέχει όλα τα έγγραφα που επιτρέπουν την επίτευξη της ανάκτησης, καθώς και τα αποδεικτικά στοιχεία των διαβημάτων που έχει πραγματοποιήσει η κοινή διαχειριστική αρχή προς τον δικαιούχο ή τον εργολάβο για την ανάκτηση των οφειλομένων.

5. Η κοινή διαχειριστική αρχή οφείλει να φροντίσει να βεβαιωθεί για την ανάκτηση μετά από ένα έτος από την έκδοση της σχετικής εντολής. Βεβαιούται ιδίως ότι η απαίτηση είναι βέβαιη, εκκαθαρισμένη και απαιτητή. Όταν η αρμόδια διαχειριστική αρχή προτίθεται να παραιτηθεί από διαπιστωθείσα απαίτηση, βεβαιούται ότι η παραίτηση είναι κανονική και σύμφωνη με την αρχή της ορθής οικονομικής διαχείρισης και της αναλογικότητας. Η απόφαση παραίτησης πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να έχει υποβληθεί, προηγουμένως, για σύμφωνη γνώμη στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης και στην Επιτροπή.

▼B

6. Όταν δεν κατέστη δυνατόν να ανακτηθεί η απαίτηση ή δεν μπόρεσε να διαβιβαστεί στο κράτος μέλος ή στην Επιτροπή πλήρης φάκελος κατά την έννοια της παραγράφου 4, από σφάλμα ή αμέλεια της κοινής διαχειριστικής αρχής, αυτή είναι υπεύθυνη για την ανάκτηση μετά την παρέλευση ενός έτους, τα δε οφειλόμενα ποσά κηρύσσονται μη επιλέξιμα για κοινοτική χρηματοδότηση.

7. Σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, οι συμβάσεις που συνάπτει η κοινή διαχειριστική αρχή στο πλαίσιο του προγράμματος περιλαμβάνουν ρήτρα που επιτρέπει στην Επιτροπή ή στο σχετικό κράτος μέλος να προβούν σε ανάκτηση από τον δικαιούχο, τον εργολάβο ή τον εταίρο, στην περίπτωση που η απαίτηση εκκρεμεί πάντα, έναν χρόνο μετά την έκδοση της εντολής ανάκτησης από μέρους της κοινής διαχειριστικής αρχής.

*ΤΜΗΜΑ 3***Εκθέσεις***Άρθρο 28***Ετήσιες εκθέσεις της κοινής διαχειριστικής αρχής**

1. Το αργότερο στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, η κοινή διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή ετήσια έκθεση πιστοποιούμενη από την έκθεση λογιστικού ελέγχου που αναφέρεται στο άρθρο 31, σχετικά με την εφαρμογή του επιχειρησιακού προγράμματος από την 1η Ιανουαρίου μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, η οποία έχει προηγουμένως εγκριθεί από την κοινή επιτροπή παρακολούθησης. Η πρώτη ετήσια έκθεση υποβάλλεται το αργότερο στις 30 Ιουνίου του δεύτερου έτους εφαρμογής του προγράμματος.

2. Κάθε ετήσια έκθεση περιλαμβάνει:

α) ένα τεχνικό τμήμα όπου περιγράφονται:

- οι πρόοδοι που έχουν πραγματοποιηθεί κατά την εφαρμογή του προγράμματος και των προτεραιοτήτων του,
- λεπτομερές πίνακας των υπογραφεισών συμβάσεων, καθώς και των ενδεχόμενων αντιμετωπισθεισών δυσκολιών,
- οι πραγματοποιηθείσες δραστηριότητες βάσει της τεχνικής συνδρομής, κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους,
- τα ληφθέντα μέτρα όσον αφορά τον συντονισμό, την αξιολόγηση και τον λογιστικό έλεγχο των σχεδίων, τα αποτελέσματά τους και οι πραγματοποιηθείσες ενέργειες προς αντιμετώπιση των προσδιορισθέντων προβλημάτων,
- οι δραστηριότητες ενημέρωσης και προβολής,
- το πρόγραμμα των δραστηριοτήτων που πρέπει να πραγματοποιηθούν κατά το επόμενο έτος·

β) ένα χρηματοοικονομικό τμήμα όπου αναφέρονται λεπτομερώς, σε ευρώ, για κάθε προτεραιότητα:

- τα ποσά που έχει χορηγήσει η Επιτροπή στην κοινή διαχειριστική αρχή ως κοινοτική συνεισφορά και οι συμμετέχουσες χώρες ως συγχρηματοδότηση, καθώς και τα άλλα ενδεχόμενα έσοδα του προγράμματος,
- οι πραγματοποιηθείσες πληρωμές και ανακτήσεις από μέρους της κοινής διαχειριστικής αρχής βάσει της τεχνικής συνδρομής και υπέρ των σχεδίων, και η συμφωνία με τον τραπεζικό λογαριασμό του προγράμματος,

▼ B

- το ποσό των πραγματοποιηθεισών επιλέξιμων δαπανών βάσει των σχεδίων, όπως αυτές υποβάλλονται από τους δικαιούχους στις εκθέσεις τους και στις αιτήσεις πληρωμών,
  - ο κατά πρόβλεψη προϋπολογισμός των αναλήψεων υποχρεώσεων και των δαπανών της κοινής διαχειριστικής αρχής για το επόμενο έτος·
- γ) δήλωση υπογεγραμμένη από τον εκπρόσωπο της κοινής διαχειριστικής αρχής, όπου βεβαιώνεται ότι τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου που έχουν τεθεί σε εφαρμογή από το πρόγραμμα, κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, εξακολουθούν να είναι σύμφωνα προς το πρότυπο που έχει εγκρίνει η Επιτροπή και λειτουργούν κατά τρόπον ώστε να παρέχουν εύλογη ασφάλεια ως προς την ακρίβεια των καταστάσεων δαπανών που υποβάλλονται στη οικονομική έκθεση, καθώς και ως προς τη νομιμότητα και την κανονικότητα των συναλλαγών που καλύπτουν.

*Άρθρο 29***Ετήσια έκθεση της υπηρεσίας εσωτερικού λογιστικού ελέγχου**

1. Η υπηρεσία εσωτερικού λογιστικού ελέγχου της κοινής διαχειριστικής αρχής εφαρμόζει ετησίως ένα πρόγραμμα ελέγχου των εσωτερικών κυκλωμάτων και της ορθής εφαρμογής των διαδικασιών, στο πλαίσιο της κοινής διαχειριστικής αρχής. Συντάσσει ετήσια έκθεση την οποία διαβιβάζει στον εκπρόσωπο της κοινής διαχειριστικής αρχής.
2. Η κοινή διαχειριστική αρχή διαβιβάζει την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στην Επιτροπή και στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης, προσαρτημένη στην ετήσια έκθεσή της που αναφέρεται στο άρθρο 28.

*Άρθρο 30***Ετήσια έκθεση της εφαρμογής του προγράμματος λογιστικού ελέγχου των σχεδίων**

1. Η κοινή διαχειριστική αρχή καταρτίζει ετησίως έκθεση σχετικά με την εφαρμογή, κατά το προηγούμενο έτος, του προγράμματος λογιστικού ελέγχου των σχεδίων όπως αυτό αναφέρεται στο άρθρο 37. Στην έκθεση αυτή αναφέρεται λεπτομερώς η χρησιμοποιηθείσα από την κοινή διαχειριστική αρχή μέθοδος για την επιλογή του αντιπροσωπευτικού δείγματος των σχεδίων, οι διεξαχθέντες λογιστικοί έλεγχοι, οι διατυπωθείσες συστάσεις και τα συναχθέντα από την κοινή διαχειριστική αρχή συμπεράσματα σχετικά με τη χρηματοοικονομική διαχείριση των αντίστοιχων σχεδίων.
2. Η κοινή διαχειριστική αρχή διαβιβάζει την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στην Επιτροπή και στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης προσαρτημένη στην ετήσια έκθεσή της που προβλέπεται στο άρθρο 28.

*Άρθρο 31***Έκθεση εξωτερικού λογιστικού ελέγχου**

1. Ανεξάρτητα από τους εξωτερικούς λογιστικούς ελέγχους που διοργανώνονται έναντι της κοινής διαχειριστικής αρχής από μέρος της διοίκησης της χώρας όπου αυτή είναι εγκατεστημένη, η κοινή διαχειριστική αρχή καταφεύγει σε ανεξάρτητο δημόσιο οργανισμό ή προσλαμβάνει ανεξάρτητο «ορκωτό» ελεγκτή των λογαριασμών, μέλος

▼B

διεθνώς αναγνωρισμένου συλλόγου εποπτείας του νομικού ελέγχου των λογαριασμών, για να προβαίνει ετησίως, τηρουμένων των δεοντολογικών κανόνων και ρυθμίσεων της Διεθνούς Ομοσπονδίας Λογιστών (IFAC), στην εκ των υστέρων εξακρίβωση των καταστάσεων δαπανών και εσόδων που έχει δηλώσει η κοινή διαχειριστική αρχή στην ετήσια οικονομική της έκθεση.

2. Το πεδίο του εξωτερικού λογιστικού ελέγχου καλύπτει τις δαπάνες που έχει πραγματοποιήσει απευθείας η κοινή διαχειριστική αρχή βάσει της τεχνικής συνδρομής ή βάσει της από μέρους της διαχείρισης των σχεδίων (πληρωμές). Η έκθεση του εξωτερικού λογιστικού ελέγχου βεβαιώνει τις καταστάσεις δαπανών και εσόδων που έχει δηλώσει η κοινή διαχειριστική αρχή στην ετήσια οικονομική της έκθεση και ιδίως το ότι οι δηλωθείσες δαπάνες έχουν όντως πραγματοποιηθεί και είναι ακριβείς και επιλέξιμες.

3. Η κοινή διαχειριστική αρχή διαβιβάζει την έκθεση εξωτερικού λογιστικού ελέγχου στην Επιτροπή και στην κοινή επιτροπή παρακολούθησης, προσαρτημένη στην ετήσια έκθεσή της που προβλέπεται στο άρθρο 28.

*Άρθρο 32***Τελική έκθεση**

Η τελική έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος περιλαμβάνει, τηρουμένων των αναλογιών, τα ίδια στοιχεία με τις ετήσιες εκθέσεις, συμπεριλαμβανομένων και των παραρτημάτων τους, για όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Υποβάλλεται το αργότερο στις 30 Ιουνίου 2016.

*ΤΜΗΜΑ 4***Επιλέξιμες δαπάνες του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος***Άρθρο 33***Επιλέξιμες δαπάνες όσον αφορά το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα**

1. Οι δαπάνες του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος, για να είναι επιλέξιμες για κοινοτική χρηματοδότηση, πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη χρονική περίοδο εκτέλεσης του προγράμματος, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 43.

2. Θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες για την εφαρμογή του προγράμματος από μέρους της κοινής διαχειριστικής αρχής, βάσει της τεχνικής συνδρομής, οι δαπάνες που ανταποκρίνονται στα ακόλουθα κριτήρια:

α) είναι αναγκαίες για την εφαρμογή του προγράμματος σε σχέση με τα κριτήρια που καθορίζονται από το πρόγραμμα και από την κοινή επιτροπή παρακολούθησης και ανταποκρίνονται στις αρχές της ορθής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και ιδίως της εξοικονόμησης πόρων και της σχέσης κόστους/αποτελεσματικότητας·

β) είναι καταχωρισμένες στη λογιστική του προγράμματος, μπορούν να προσδιοριστούν και να ελεγχθούν και βεβαιώνονται από πρωτότυπα δικαιολογητικά έγγραφα·

γ) έχουν πραγματοποιηθεί μετά από εφαρμογή των απαιτούμενων διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων.

▼ **B**

3. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, είναι επιλέξιμες:
- α) οι δαπάνες του προσωπικού που έχει διοριστεί στο πρόγραμμα, οι οποίες αντιστοιχούν στους πραγματικούς μισθούς προσαυξημένους με τις κοινωνικές κρατήσεις και τις άλλες επιβαρύνσεις που βαρύνουν τις αποδοχές. Δεν πρέπει να υπερβαίνουν τους μισθούς και τις δαπάνες που συνήθως καταβάλλει η δομή που δέχεται την κοινή διαχειριστική αρχή ή την κοινή τεχνική γραμματεία, παρά μόνο εάν προβλέπεται αιτιολόγηση που αναφέρει ότι τα επιπλέον ποσά είναι απαραίτητα για την υλοποίηση του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος·
  - β) τα έξοδα ταξιδιού και παραμονής του προσωπικού και των άλλων ατόμων που συμμετέχουν στο κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα, υπό την προϋπόθεση ότι αντιστοιχούν στις συνήθεις πρακτικές των αρχών που έχουν διοριστεί για τη διαχείριση του προγράμματος. Εξάλλου, στην περίπτωση κατ' αποκοπήν καταβολής των εξόδων παραμονής, τα ποσοστά δεν πρέπει να υπερβαίνουν εκείνα της κλίμακας που έχει δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τη στιγμή της έγκρισης του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος·
  - γ) οι δαπάνες αγοράς ή μίσθωσης εξοπλισμού ή υλικού (καινούργιους ή μεταχειρισμένους), ειδικά για τις ανάγκες της κοινής διαχειριστικής αρχής ή της κοινής τεχνικής γραμματείας, με σκοπό τη θέση σε εφαρμογή του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος, καθώς και οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών, υπό την προϋπόθεση ότι τα ποσά αυτών των δαπανών αντιστοιχούν σε εκείνα της αγοράς·
  - δ) οι δαπάνες για αναλώσιμα αγαθά·
  - ε) οι έμμεσες δαπάνες που αντιστοιχούν σε γενικά διοικητικά έξοδα·
  - στ) οι δαπάνες υπεργολαβίας·
  - ζ) οι δαπάνες που προκύπτουν άμεσα από τις απαιτήσεις του παρόντος κανονισμού και του προγράμματος (π.χ. ενέργειες ενημέρωσης και προβολής, αξιολογήσεις, εξωτερικοί λογιστικοί έλεγχοι, μεταφράσεις, κ.λπ.) συμπεριλαμβανομένων και των δαπανών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (ιδίως των δαπανών τραπεζικών μεταφορών).

*Άρθρο 34***Μη επιλέξιμες δαπάνες όσον αφορά το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα**

Θεωρούνται μη επιλέξιμες για την εφαρμογή του προγράμματος από μέρους της κοινής διαχειριστικής αρχής, βάσει της τεχνικής συνδρομής, οι ακόλουθες δαπάνες:

- α) τα χρέη ή η κάλυψη ζημιών ή χρεών·
- β) οι χρεωστικοί τόκοι·
- γ) οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται ήδη σε άλλο πλαίσιο·
- δ) οι αγορές οικοπέδων ή κτιρίων·
- ε) οι απώλειες συναλλάγματος·
- στ) οι φόροι, συμπεριλαμβανομένου και του ΦΠΑ, εκτός από την περίπτωση κατά την οποία η κοινή διαχειριστική αρχή δεν μπορεί να τους ανακτήσει ή η εφαρμοζόμενη ρύθμιση δεν απαγορεύει την ανάληψή τους·
- ζ) οι πιστώσεις σε τρίτους οργανισμούς·
- η) τα πρόστιμα.

Άρθρο 35

Παροχές σε είδος όσον αφορά το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα

Οι ενδεχόμενες παροχές σε είδος των συμμετεχουσών χωρών και, κατά περίπτωση, άλλοι πόροι πρέπει να αναφέρονται χωριστά στον προϋπολογισμό του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος και δεν είναι επιλέξιμοι.

Δεν μπορούν να θεωρηθούν τμήμα της συγχρηματοδότησης των συμμετεχουσών χωρών βάσει του ελαχίστου του 10 % που αναφέρονται στο άρθρο 20, εξαιρουμένων των αρχικών συνεισφορών σε είδος της κοινής διαχειριστικής αρχής που αναφέρονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 του παρόντος κανονισμού.

Το κόστος του προσωπικού που έχει διοριστεί από τις συμμετέχουσες χώρες στην τεχνική συνδρομή του προγράμματος δεν θεωρείται συνεισφορά σε είδος και δεν μπορεί να θεωρηθεί συγχρηματοδότηση στον προϋπολογισμό του προγράμματος.

Άρθρο 36

Επιλέξιμες δαπάνες όσον αφορά τα σχέδια

1. Οι δαπάνες για κάθε σχέδιο πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη χρονική περίοδο εκτέλεσης του συγκεκριμένου σχεδίου.
2. Οι επιλέξιμες δαπάνες, οι μη επιλέξιμες δαπάνες και η δυνατότητα συνεισφοράς σε είδος όσον αφορά τα σχέδια καθορίζονται στις συμβάσεις που υπογράφονται με τους δικαιούχους και τους εργολάβους.

ΤΜΗΜΑ 5

Έλεγχος

Άρθρο 37

Ετήσιο πρόγραμμα λογιστικού ελέγχου των σχεδίων

1. Από το τέλος του πρώτου έτους του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος, η κοινή διαχειριστική αρχή καθορίζει κάθε χρόνο πρόγραμμα λογιστικού ελέγχου των σχεδίων που χρηματοδοτεί.
2. Οι έλεγχοι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 πραγματοποιούνται βάσει δικαιολογητικών και επιτόπου σε ένα δείγμα σχεδίων που έχει επιλεγεί από την κοινή διαχειριστική αρχή σύμφωνα με μία τυχαία στατιστική δειγματοληψία που στηρίζεται σε διεθνώς αναγνωρισμένους κανόνες λογιστικού ελέγχου, ιδίως λαμβανομένων υπόψη των παραγόντων κινδύνου σε σχέση με το ποσό των σχεδίων, το είδος εγχειρήματος, τον τύπο δικαιούχου ή άλλα σχετικά στοιχεία. Η δειγματοληψία είναι επαρκώς αντιπροσωπευτική για να εξασφαλίσει αποδεκτό επίπεδο ασφάλειας στους άμεσους ελέγχους που διενεργεί η κοινή διαχειριστική αρχή όσον αφορά το ενυπόστατο, την ακρίβεια και την επιλεξιμότητα των δηλούμενων βάσει των σχεδίων δαπανών.

Άρθρο 38

Κοινοτικός έλεγχος

Η Επιτροπή, η OLAF, το Ελεγκτικό Συνέδριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και κάθε εντεταλμένος από τα εν λόγω όργανα ελεγκτής μπορεί να προβεί σε έλεγχο, βάσει δικαιολογητικών και επιτόπου, της

▼ B

χρησιμοποίησης των κοινοτικών πόρων από μέρους της κοινής διαχειριστικής αρχής και των διαφόρων δικαιούχων και εταιρών των σχεδίων.

Ο έλεγχος αυτός μπορεί να λάβει μορφή πλήρους λογιστικού ελέγχου βάσει δικαιολογητικών, λογαριασμών και λογιστικών εγγράφων, καθώς και βάσει κάθε άλλου εγγράφου σχετικού με τη χρηματοδότηση του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος (συμπεριλαμβανομένου, όσον αφορά την κοινή διαχειριστική αρχή, και του συνόλου των εγγράφων που αφορούν την επιλογή και τις συμβάσεις) και του σχεδίου.

*Άρθρο 39***Εθνικό σύστημα ελέγχου**

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν ένα εθνικό σύστημα ελέγχου που θα παρέχει τη δυνατότητα εξακρίβωσης του ενυπόστατου των δηλωμένων δαπανών για εγχειρήματα ή τμήματα εγχειρημάτων που έχουν πραγματοποιηθεί στην επικράτειά τους, καθώς και του σύμφωνου των δαπανών αυτών και των εγχειρημάτων ή τμημάτων εγχειρημάτων σε σχέση με τους κοινοτικούς ή με τους εθνικούς τους κανόνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΣΧΕΔΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΚΟΙΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ*Άρθρο 40***Συμμετέχοντες στα σχέδια του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος**

1. Τα σχέδια υποβάλλονται από αιτούντες που εκπροσωπούν εταιρικές σχέσεις που περιλαμβάνουν τουλάχιστον έναν εταίρο από συμμετέχον στο πρόγραμμα κράτος μέλος και τουλάχιστον έναν εταίρο από συμμετέχουσα στο πρόγραμμα χώρα εταίρο.

2. Οι αιτούντες και οι εταίροι που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι εγκατεστημένοι στις περιφέρειες που ορίζονται στο άρθρο 4 στοιχεία α) και β) και πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2 του παρόντα κανονισμού.

Στις περιπτώσεις που οι στόχοι των σχεδίων δεν μπορούν να επιτευχθούν χωρίς τη συμμετοχή των εταιρών που είναι εγκατεστημένοι σε περιφέρειες άλλες εκτός από εκείνες που ορίζονται στο πρώτο εδάφιο, μπορεί να γίνει δεκτή η συμμετοχή των εταιρών των άλλων αυτών περιφερειών.

*Άρθρο 41***Φύση των σχεδίων**

Η φύση των σχεδίων μπορεί να είναι τριών ειδών:

- α) τα ολοκληρωμένα σχέδια ή οι εταίροι πραγματοποιούν αντιστοίχως στην επικράτεια τους τμήμα των δράσεων που συνιστούν το σχέδιο·
- β) τα συμμετρικά σχέδια ή οι συναφείς δραστηριότητες πραγματοποιούνται παράλληλα αφενός στα κράτη μέλη και αφετέρου στις χώρες εταίρους·
- γ) τα σχέδια πραγματοποιούνται κυρίως ή μόνο σε κράτος μέλος ή σε χώρα εταίρο, αλλά προς όφελος όλων ή μέρους των εταιρών του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος.

▼B

Τα σχέδια πραγματοποιούνται στις περιφέρειες που ορίζονται στο άρθρο 4 στοιχία α) και β) του παρόντα κανονισμού.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εφόσον αυτό χρειάζεται για την επίτευξη των στόχων των σχεδίων, αυτά μπορούν να πραγματοποιηθούν εν μέρει σε περιφέρειες άλλες εκτός από εκείνες που ορίζονται στο δεύτερο εδάφιο.

*Άρθρο 42***Ενημέρωση και προβολή του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος**

1. Η κοινή διαχειριστική αρχή είναι αρμόδια για τη διεξαγωγή των ενεργειών ενημέρωσης και προβολής του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος. Ειδικότερα, η κοινή διαχειριστική αρχή λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει την προβολή της χρηματοδότησης και της κοινοτικής συγχρηματοδότησης, όσον αφορά τις δικές της δραστηριότητες, καθώς και εκείνες των σχεδίων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος. Τα μέτρα αυτά πρέπει να ακολουθούν τους κανόνες που εφαρμόζονται σε θέματα προβολής για τις εξωτερικές ενέργειες, όπως αυτές ορίζονται και δημοσιεύονται από την Επιτροπή.

2. Τα γραφεία της κοινής τεχνικής γραμματείας που είναι εγκατεστημένα, κατά περίπτωση, στις συμμετέχουσες χώρες αναλαμβάνουν να προβάλλουν τις δραστηριότητες του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος και να ενημερώσουν τους ενδεχομένως ενδιαφερόμενους οργανισμούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ*Άρθρο 43***Διάρκεια του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος**

1. Η περίοδος εκτέλεσης κάθε κοινού επιχειρησιακού προγράμματος αρχίζει από την ημερομηνία έγκρισης του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος από μέρους της Επιτροπής και λήγει το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

2. Η περίοδος αυτή εκτέλεσης αποτελείται από τα ακόλουθα στάδια:

α) ένα στάδιο εφαρμογής του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος, επταετούς το πολύ διάρκειας, που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Καμία διαδικασία πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών ή για την υποβολή προτάσεων δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ούτε καμία σύμβαση να υπογραφεί μετά την ημερομηνία αυτή, με εξαίρεση τις συμβάσεις λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης·

▼M1

β) ένα στάδιο εφαρμογής των σχεδίων που χρηματοδοτούνται από το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα που αρχίζει ταυτόχρονα με την περίοδο εφαρμογής του προγράμματος και λήγει το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2015. Όλες οι δραστηριότητες των σχεδίων που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα πρέπει να λήξουν το αργότερο κατά την ημερομηνία αυτή

▼B

γ) ένα στάδιο χρηματοοικονομικού κλεισίματος του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος που περιλαμβάνει το χρηματοοικονομικό κλείσιμο όλων των συναφθεισών συμβάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος, την εκ των υστέρων αξιολόγησή του, την υποβολή της τελικής έκθεσης και την τελική πληρωμή ή την τελική ανάκτηση από μέρους της Επιτροπής, το οποίο λήγει, το αργότερο, στις 31 Δεκεμβρίου 2016.

Άρθρο 44

Ενδεχόμενη διακοπή του προγράμματος

1. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 10 στοιχεία γ) και δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006 ή σε άλλες δεόντως δικαιολογημένες περιπτώσεις, η Επιτροπή μπορεί να αποφασίσει να διακόψει το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα πριν από τη προβλεπόμενη λήξη της χρονικής περιόδου εκτέλεσης, κατόπιν αίτησης της κοινής επιτροπής παρακολούθησης ή ίδια πρωτοβουλία αφού συμβουλευθεί την επιτροπή αυτή.

2. Στην περίπτωση αυτή η κοινή διαχειριστική αρχή υποβάλλει στην Επιτροπή τη σχετική αίτηση και της διαβιβάζει την τελική έκθεση, εντός προθεσμίας τριών μηνών μετά την απόφαση της Επιτροπής. Η Επιτροπή μετά από εκκαθάριση των προηγούμενων προχρηματοδοτήσεων, προβαίνει στην τελική πληρωμή ή, κατά περίπτωση, εκδίδει την ενδεχομένως απαιτούμενη εντολή τελικής ανάκτησης προς την κοινή διαχειριστική επιτροπή. Η Επιτροπή αποδεσμεύει επίσης το υπόλοιπο των δεσμευθέντων ποσών.

3. Όταν η διακοπή του προγράμματος οφείλεται στη μη εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών υπογραφή των συμβάσεων χρηματοδότησης από μέρους των χωρών εταίρων, οι αναλήψεις υποχρεώσεων στον προϋπολογισμό που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί βάσει των πιστώσεων του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης οι οποίες είχαν εγκριθεί για τη διασυνοριακή συνεργασία από το κεφάλαιο 1 Β των δημοσιονομικών προοπτικών (διοργανική συμφωνία 2006/С 139/01) παραμένουν διαθέσιμες για τον κανονικό χρόνο διάρκειάς τους, αλλά μπορούν να καλύψουν μόνο τις δράσεις που διεξάγονται αποκλειστικά στην επικράτεια των σχετικών κρατών μελών. Οι δημοσιονομικές αναλήψεις υποχρεώσεων που ήδη έχουν πραγματοποιηθεί βάσει εγκεκριμένων για τη διασυνοριακή συνεργασία πιστώσεων του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης οι οποίες προέρχονται από το κεφάλαιο 4 των δημοσιονομικών προοπτικών (διοργανική συμφωνία 2006/С 139/01) αποδεσμεύονται.

4. Σε περίπτωση μη υπογραφής της σύμβασης χρηματοδότησης από μέρους των χωρών εταίρων ή απόφασης της Επιτροπής να θέσει τέρμα στο κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία λήξης του, εφαρμόζεται η ακόλουθη διαδικασία:

α) όσον αφορά τις χρησιμοποιούμενες για διασυνοριακή συνεργασία πιστώσεις του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης που προέρχονται από το κεφάλαιο 1 Β των δημοσιονομικών προοπτικών (διοργανική συμφωνία 2006/С 139/01), τα προβλεπόμενα ποσά για τις περαιτέρω ετήσιες αναλήψεις υποχρεώσεων του σχετικού κοινού επιχειρησιακού προγράμματος χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (FEDER), σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006·

β) όσον αφορά τις χρησιμοποιούμενες για διασυνοριακή συνεργασία πιστώσεις του ευρωπαϊκού μηχανισμού γειτονίας και εταιρικής σχέσης που προέρχονται από το κεφάλαιο 1 Β των δημοσιονομικών προοπτικών (διοργανική συμφωνία 2006/С 139/01), τα προβλεπόμενα για τις περαιτέρω ετήσιες αναλήψεις υποχρεώσεων του σχετικού κοινού επιχειρησιακού προγράμματος χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση άλλων επιλέξιμων προγραμμάτων ή σχεδίων βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1638/2006.

*Άρθρο 45***Διατήρηση των εγγράφων**

Η κοινή διαχειριστική αρχή και οι διάφοροι δικαιούχοι και εταίροι των σχεδίων υποχρεούνται να διατηρήσουν για επτά έτη από την καταβολή του υπολοίπου του προγράμματος ή κάθε σχεδίου, όλα τα έγγραφα που αφορούν το κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα ή το σχέδιο, ιδίως τις εκθέσεις και τα δικαιολογητικά, καθώς και τους λογαριασμούς και τα λογιστικά έγγραφα, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο που αφορά τη χρηματοδότηση του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος -συμπεριλαμβανομένων, όσον αφορά την κοινή διαχειριστική αρχή, και όλων των εγγράφων που αφορούν την επιλογή και τις συμβάσεις- ή του κάθε σχεδίου.

*Άρθρο 46***Ολοκλήρωση του προγράμματος**

1. Ένα κοινό επιχειρησιακό πρόγραμμα θεωρείται ότι έχει ολοκληρωθεί όταν έχουν πραγματοποιηθεί οι ακόλουθες πράξεις:

- α) κλείσιμο όλων των συμβάσεων που έχουν συναφθεί στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος·
- β) καταβολή ή επιστροφή του τελικού υπολοίπου·
- γ) αποδέσμευση των πιστώσεων από μέρος της Επιτροπής.

2. Η ολοκλήρωση του κοινού επιχειρησιακού προγράμματος δεν επηρεάζει το δικαίωμα της Επιτροπής να προβεί, κατά περίπτωση, σε περαιτέρω δημοσιονομικές διορθώσεις έναντι της κοινής διαχειριστικής αρχής ή των δικαιούχων των σχεδίων, εάν το τελικό επιλέξιμο ποσό του προγράμματος ή των σχεδίων έχει αναθεωρηθεί μετά από ελέγχους που διενεργήθηκαν μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ*Άρθρο 47***Έναρξη ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την έβδομη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός, ως προς όλα τα μέρη του, και εφαρμόζεται άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.